

KARMA FONKSİYONLU YAPILARDA SÜRDÜREBİLİR YAKLAŞIM ALANLARINDAN ÇATI VE TERAS BAHÇELERİ: AVRUPA ÖRNEKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Emre ÇUBUKÇU¹

¹Işık Üniversitesi, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, İstanbul, Türkiye

0000-0003-1085-8919

ÖZET

20. yüzyılın son çeyreği ile birlikte birçok Avrupa, Amerika ve Uzakdoğu ülkelerinde özellikle sürdürülebilir yaşam alanlarında etkisini gösteren tasarım yaklaşımlarından olan çatı ve teras bahçeleri, nüfusu yoğun olan büyük şehirlerdeki çeşitli fonksiyonlu yapılarda karşımıza çıkmaktadır. Bu fonksiyonlu yapılar içerisinde kullanıcıların ihtiyaç ve taleplerini karşılayabilecek karma fonksiyonlu yapılarda da görmek mümkün olmaktadır. Gelişen teknoloji, yeni malzeme, yeni çözüme teknikleri ile birlikte kullanıcıların ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda, ekolojik, sürdürülebilir sorunlarını minimum seviyeye çekerek; şehir-kullanıcı-çevre bağlamında katkı sunan uygulama yaklaşımlarını ortaya çıkarmaktadır.

Sürdürülebilir yaşam alanları süreç içerisinde; gerek şehre, gerekse kullanıcılara kaliteli bir yaşam süreci yaşatabilmesi için geleceğe dönük tasarım kriterleri belirleyerek birçok çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Karma fonksiyonlu yapılarda da yeşil alanların önemi her geçen süreçte artarak bulunduğu coğrafi yapı üzerinde kent dokusu, silüet, estetik, kullanıcı-çevre ilişkisi gibi önemli konularda etkili olmaktadır. Yeşil alanların ileriye yönelik yapılan çalışmalarında sadece kullanıcı üzerindeki sürdürülebilirlik kavramı değil, diğer canlılarını da üzerindeki etkisi önemli olmaktadır.

Çatı ve teras bahçeleri, sadece estetik, silüet gibi amaçların dışında sürdürülebilir bina ve şehir bakış açısıyla uygulanan yeşil çatı, sürdürülebilir çatı ya da ekolojik çatı olarak adlandırılmaktadır. Karma fonksiyonlu yapıların yaşayan çevreye uyum sağlaması ve ilerleyen süreçte de diğer nesillere daha iyi bir yaşam kalitesi sunabilmesi için yeşil çatılara ihtiyaç duyulma noktasına gelinmektedir. Nüfusu yoğun büyük şehirlerde açık-yeşil alan varlığının tekrar geri kazanılmasının yönünden bir

Bu çalışmanın amacı; sürdürülebilir bir yaklaşım olan çatı ve teras bahçelerinin karma fonksiyonlu yapılarda örneklerle incelenmiştir. Literatürde konuyla ilgili pek çok çalışma olmasına rağmen karma fonksiyonlu yapılar açısından çatı ve teras bahçeleri çerçevesi üzerinde yeterli sayıda araştırma olmadığı tespit edilmiştir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden, betimsel durum analizi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında birinci eksen çatı ve teras bahçeleri, ikinci eksen karma fonksiyonlu yapılarındaki çatı ve teras bahçeleri, üçüncü eksen Avrupa ülkelerinde yer alan çatı ve teras bahçeli konut yapıları örneklerle incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Karma Fonksiyonlu Yapılar, Çatı ve Teras Bahçeleri, Sürdürülebilirlik, Avrupa